

ที่ นท 0804.4/ ๑ 1775.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา กทม. 10300

10 กันยายน 2550

เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วน ที่ นท 0313.6/ว 275 ลงวันที่ 28 มกราคม 2542

2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ดังที่ส่งมาด้วย บันทึกคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเรื่องที่ 326/2550 เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ
ข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อหาผู้ชุดใช้
ค่าเสียหาย กรณีโครงการวิจัยนิวเคลียร์ขององค์กรนี้ของสำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติ

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้หารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับปัญหานี้อยู่มา
ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อ 12
ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
พ.ศ. 2539 ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการ) ได้มีความเห็นในประเด็นดังกล่าวสรุปได้ว่า นายอํามาก
และผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ที่เป็นผู้มีอำนาจกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้มีอำนาจ
แต่งตั้งหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดในกรณีที่ผู้บริหารขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นไม่ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการภายในเวลาอันสมควร หรือแต่งตั้งกรรมการโดยไม่เหมาะสม
ตามนัยข้อ 12 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการ) ได้มี
ความเห็น เรื่องเรื่องที่ 326/2550 เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของ
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อหาผู้ชุดใช้ค่าเสียหาย กรณีโครงการวิจัยนิวเคลียร์ขององค์กรนี้ของ
สำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติ ประเด็นที่หนึ่งสรุปได้ว่า โครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์กรนี้ใช้งบประมาณของ
สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติจึงเป็นหน่วยงานของรัฐที่เสียหาย โดยหลักการแล้ว
เลขานุการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติในฐานะหน่วยงานของรัฐจึงเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ตามข้อ 8 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย

หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 อย่างไรก็ดี กรณีที่หารือนี้ ข้อเท็จจริงตามผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปรากฏว่า มีพฤติกรรมผิดน่าเชื่อว่า บุคคลที่ ดำรงตำแหน่งเลขานุการสำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์รักษ์ และการจ้างเหมาออกแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ฯ และอาจมีส่วนร่วมทำให้เกิดความเสียหายแก่ สำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติ กรณีจึงไม่เหมาะสมที่จะให้เลขานุการสำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติพิจารณาแต่งตั้ง คณะกรรมการเอง เพราะเป็นผู้มีส่วนได้เสียต้องให้ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในฐานะผู้บังคับบัญชา เนื่องจากขึ้นไปชี้แจงข้อหาเรื่องการสำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิดแทน ทั้งนี้ เป็นการนำข้อ 12 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ดังนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอสั่งบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเรื่องที่ 326/2550 ดังกล่าวข้างต้นให้จังหวัดและอำเภอ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจกำกับดูแลองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นแล้วแต่กรณี และเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ตามข้อ 12 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เพื่อยกเว้นแนวทางปฏิบัติ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งปรากฏพฤติกรรมผิดน่าเชื่อว่า ผู้บริหาร ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมีส่วนร่วมทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในเขตจังหวัดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธวัชชัย พอกลังกูร)
นางอินธี ปฏิบัติราชกิริยา
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนลด

โทร. 0-2243-6634

โทรสาร 0-2241-9034 - 6

“ดำเนินธรรมนำไทยใส่สวัสดิ์”

เรื่องสืบฯ ๓๒๖/๒๕๕๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
ของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อหาผู้ชัดใช้ค่าเสียหาย
กรณีโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์รัฐช่องล้านนาป่าไม้เพื่อสันติ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้มีหนังสือ ที่ วท ๐๒๐๑.๔/
๕๙๐๗๖๙๗ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น สรุป
ข้อเท็จจริงได้ดังนี้

(๑) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้มีหนังสือ ลับมาก ด่วนมาก ที่ ๘๐๐๗/๘๒ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ ถึงกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแจ้งผลการตรวจสอบกรณีการจ้างที่ปรึกษาโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์รัฐฯ และการจ้างเหมาอุดแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ฯ พร้อมอุปกรณ์ระบบขัดหากกัมมันตรังสีของสำนักงานประมาณ เพื่อสันติ สุรุปความได้ว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คง.) ตรวจสอบโครงการดังกล่าว แล้วมีพฤติกรรมน่าเชื่อว่า มีการทุจริต หรือมีการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทำให้ทางราชการเสียหาย จึงเห็นควรแจ้งให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและสอบสวนดำเนินการทางวินัยแก่ผู้เกี่ยวข้องตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ

(๒) ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้อ่านข้อความดังข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบชาราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มีคำสั่งที่ ๔๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น โดยให้คณะกรรมการตั้งกล่าว “ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและสอบสวนหาข้อเท็จจริงว่าเจ้าหน้าที่ผู้ได้กระทำการอันควรกล่าวหาว่ากระทำการผิดวินัย” แล้วเสนอรายงานการสอบสวนให้ผู้มีอำนาจพิจารณาในจังหวัดที่ต่อไป

(๓) ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดในคณะกรรมการดังกล่าวมีชื่อสังเกตเกี่ยวกับอำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการฯตามคำสั่งกระทรวงวิทยาศาสตรฯ ว่าเป็นไปตามระเบียบของทางราชการหรือไม่ เนื่องจากตามข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การ

สั่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๕/๓๙๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้สั่งนำเข้าอิเล็กทรอนิกส์

ปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ผู้จะใช้อำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิดจะต้องเป็นหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เกิดความเสียหาย ซึ่งกรณีนี้หน่วยงาน ที่เกิดความเสียหายคือ สำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติ ดังนั้น เลขอิการสำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติจึงควรเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ส่วนปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จะมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ที่ต่อเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า เลขอิการสำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติไม่ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ในเวลาอันสมควร หรือแต่งตั้งกรรมการโดยไม่เหมาะสม กรณีนี้ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จึงจะใช้อำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ได้ตามข้อ ๑๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตด้วยว่า การที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ใช้อำนาจตามมาตรา ๙๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ตามคำสั่งที่ ๔๐/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ ดำเนินการสอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อชี้มูลในทางวินัยด้วยนั้นจะกระทำได้หรือไม่ เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีประกอบแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาได้วางแนวทางในเรื่องนี้ไว้ว่า กรณีที่ สดง. ตรวจสอบและมีการชี้มูลทุจริตแล้ว ให้หน่วยงานแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อทามูลความผิดทางวินัยอีก

(๔) กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ มีความเห็นต่อข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

๔.๑ การที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ มีคำสั่งที่ ๔๐/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น เป็นการแต่งตั้งคณะกรรมการตามที่ สดง.ได้แจ้งให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ดำเนินการ ซึ่งกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เป็นหน่วยงานของรัฐตามนัยข้อ ๖ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ดังนี้นี้ เมื่อ สดง.ได้แจ้งเหตุแห่งความเสียหายที่เกิดขึ้นให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เป็นผู้ดำเนินการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จึงอยู่ในฐานะหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหาย ซึ่งปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในฐานะหัวหน้าหน่วยงานจึงอาศัยอำนาจความในข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้น ประกอบกับข้อเท็จจริงในลักษณะรายงานผลการตรวจสอบของ สดง. มีการชี้มูลความผิดในเรื่องการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ โดยยังไม่ได้ระบุถึงเจ้าหน้าที่หรือคณะเจ้าหน้าที่ ว่าผู้ใดกระทำการหรือเชื่อว่าเป็นผู้กระทำการทุจริต หรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพียงแต่ปรากฏเจ้าหน้าที่และคณะเจ้าหน้าที่ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าว ซึ่งมีผู้ดารงตำแหน่งเลขอิการสำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติรวมอยู่ด้วย ดังนั้น การส่งเรื่องให้สำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติไปดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดอาจไม่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติราชการทางปกครอง

๔.๒ การที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ แต่งตั้งให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ดำเนินการสอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อชี้มูลในทางวินัย โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๙

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบท้าราชการพลเรือนฯ และไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยโดยทันทีนั้น เนื่องจากล่ามงานรายงานผลการตรวจสอบของ สตง. ซึ่งมีการชี้มูลความผิดในเรื่องการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ยังมิได้ระบุถึงเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการเจ้าหน้าที่ว่าผู้ใดกระทำหรือเชื่อว่าเป็นผู้กระทำการทุจริตหรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ดังนั้น กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จึงยังไม่สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบท้าราชการพลเรือนฯ ได้

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนและถูกต้องในการดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบท้องท่างราชการ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จึงขอหารือ ดังนี้

๑) การที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดยปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ และอำนาจตามความในมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบท้าราชการพลเรือนฯ ออกคำสั่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ ๘๐/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและสอบสวนหากข้อเท็จจริงในภาคีที่ สตง. ได้แจ้งผลการตรวจสอบมา้นั้น เป็นการดำเนินการที่สามารถกระทำได้หรือไม่ ประการใด

๒) หากการออกคำสั่งดังกล่าวไม่อยู่ในอำนาจของปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ที่จะดำเนินการได้แล้ว กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จะต้องปฏิบัติต่อไปอย่างใดเพื่อให้การดำเนินการสอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ และหากจะต้องส่งเรื่องให้สำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติไปดำเนินการ บรรดาการดำเนินงานของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ที่ผ่านมาแล้ว จะสามารถโอนไปให้คณะกรรมการที่จะมีการจัดตั้งขึ้นใหม่ได้หรือไม่ หรือจะสืบผลในทันทีที่มีการยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการกฤษฎีกา) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว ได้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า จากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) กรณีการจ้างที่ปรึกษาโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์รัฐฯ และการจ้างเหมาออกแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ฯ ของสำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติ ปรากฏว่า นับแต่ปี ๒๕๓๘ ที่มีการเริ่มโครงการดังกล่าว มีผู้ดํารงตำแหน่งเลขานุการสำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติ (เดิมคือสำนักงานพัฒนาป্রมาณูเพื่อสันติ) ที่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการฯ หลายคน ซึ่งรวมถึงผู้ดํารงตำแหน่งเลขานุการสำนักงานป्रมาณูเพื่อสันติ ณ วันที่ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ มีคำสั่งที่ ๘๐/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ด้วย

สำหรับประเด็นปัญหาที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหารือมา้นั้น มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การที่ปลดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาศัยอำนาจตามข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และตามมาตรา ๙๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๔ มีคำสั่ง ที่ ๘๐/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อหามูลการกระทำผิดทางวินัยจะเป็นการดำเนินการที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ นั้น มีความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงในแต่ละเรื่อง ดังนี้

๑.๑ ในส่วนของการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า ข้อ ๔^๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดว่า เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำการของเจ้าหน้าที่ ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นสอบสวนเพื่อหาผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าลินใหมกเดือน กรณี ตามข้อหารือ เมื่อปรากฏว่า สดง. ได้รายงานผลการตรวจสอบการจ้างที่ปรึกษาโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์รักษ์ และการจ้างเหมาออกแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ฯ ของสำนักงานประมาณเพื่อสันติว่า มีพฤติกรรมน่าเชื่อว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานประมาณเพื่อสันติที่เกี่ยวข้องกับโครงการตั้งกล่าวว่ากระทำการทุจริต ปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทำให้ทางราชการเสียหาย ประกอบกับโครงการตั้งกล่าวใช้เงินงบประมาณของสำนักงานประมาณเพื่อสันติ สำนักงานประมาณเพื่อสันติจึงเป็นหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหาย โดยหลักแล้วเลขาธิการสำนักงานประมาณเพื่อสันติในฐานะหัวหน้าหน่วยงานของรัฐจึงเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

อย่างไรก็ได้ กรณีที่หารือมาว่า ข้อเท็จจริงตามผลการตรวจสอบของ สดง. ปรากฏว่ามีพฤติกรรมน่าเชื่อว่า บุคคลที่ตั้งกล่าวดังนี้ เลขาธิการสำนักงานประมาณเพื่อสันติมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์รักษ์และการจ้างเหมาออกแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ฯ และอาจมีส่วนร่วมในการทำให้เกิดความเสียหายแก่สำนักงานประมาณเพื่อสันติ กรณีจึงไม่เหมาะสมที่จะให้เลขาธิการสำนักงานประมาณเพื่อสันติพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการเอง เพราะเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ต้องให้ปลดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในฐานะผู้บังคับบัญชาเห็นชอบขึ้นไปชั้นหนึ่งของเลขาธิการ สำนักงานประมาณเพื่อสันติเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิด

^๑ ข้อ ๔ เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากกระทำการของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นคณะหนึ่ง โดยไม่ซักช้า เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดและจำนวนค่าลินใหมกเดือนที่ผู้นั้นต้องชดใช้

ทางละเมิดแทน ทั้งนี้ เป็นการนำข้อ ๑๒^๙ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี มาบังคับใช้โดย
อนุโลม

อนึ่ง มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า โดยที่คำสั่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ ๘๐/๒๕๔๙ ที่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดนั้นระบุว่าเป็นการอาศัยอำนาจตามข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ เพียงเท่านั้น โดยมิได้อ้างข้อ ๑๖ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ไว้ด้วย ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดปัญหาข้อโต้แย้งเกี่ยวกับอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่ง ที่ ๘๐/๒๕๔๙ โดยระบุให้ชัดเจนว่า กรณีนี้เป็นการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดโดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๖ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ด้วย ซึ่งการแก้ไขคำสั่งโดยอ้างบทบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมในภายหลังตามแนวทางข้างต้นนี้ไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อผลการสอบข้อเท็จจริงที่ได้ดำเนินการมา ก่อนหน้านี้แล้วแต่อย่างใด

๑.๒ ในส่วนของการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อ
ทำมูลการกระทำผิดทางวินัย นั้น เห็นว่า ข้อ ๖ " ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ
เร่งรัด ติดตามเกี่ยวกับกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริต พ.ศ. ๒๕๗๙ กำหนดว่า ใน
กรณีที่ สดง. เป็นผู้ติดตามพบร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐแห่งใด มีกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ทุจริตและได้ชี้มูลความผิดแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้มีการชดใช้เงินหรือทรัพย์สินคืน
รวมทั้งดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดโดยไม่ต้อง
แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อทำมูลความผิดอีก ดังนั้น ในกรณีที่ สดง. ได้แจ้ง^{๔๑}
ผลการตรวจสอบโดยมีการชี้มูลความผิดเป็นที่แนชัดถึงเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดแล้ว หน่วยงานที่
เกี่ยวข้องย่อมมีหน้าที่ดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่โดยอาศัยพยานหลักฐานตามการตรวจสอบ
และชี้มูลความผิดของ สดง. โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อทำมูลการ
กระทำผิดทางวินัยอีก ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการพิเศษ) เคยวินิจฉัยประเด็นท่านอง
เดียวแก้นี้ไว้ในเรื่องเลขที่ ๔๐๑/๒๕๕๗^{๔๒}

๖ ข้อ ๑๖ ถ้าผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๔ ข้อ ๑๐ หรือข้อ ๑๑ ไม่ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการภายในเวลาอันควรหรือแต่งตั้งกรรมการโดยไม่เหมาะสม ให้ปลดกระทรวง ปลัดบางหรือรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหรือควบคุมการปฏิบัติงานของบุคคลดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการแทนผู้มีอำนาจแต่งตั้งนั้นได้ตามที่เห็นสมควร

๖ เพื่อประโยชน์ของทางราชการที่จะให้การดำเนินการเป็นไปโดยรวดเร็ว ในกรณีที่สันนักงานการตรวจสอบได้ในสัปดาห์หน้ารายงานของรัฐแห่งนี้มีการพิจารณาคัดเลือกและได้ชี้มูลความผิดแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวดำเนินการให้มีการชดใช้เงินหรือทรัพย์สินคืนรวมทั้งดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการลับสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อหมายความว่าความผิดอีก

๑๖๗

“บันทึก เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดในการดำเนินการตรวจสอบแผ่นดินชี้มูลความผิด ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๖/๑๔๕ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการวันต่อไป

อย่างไรก็ตี กรณีที่หารือมาว่า ข้อเท็จจริงปรากฏว่า สตง. ได้รายงานผลการตรวจสอบโครงการฯ ของสำนักงานป्रมายุเพื่อสันติให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ทราบว่า มีพฤติกรรมผิดกฎหมายที่ห้ามไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ดังนี้
1. ไม่ได้ระบุรายละเอียดของข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผย
2. ไม่ได้ระบุระยะเวลาในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
3. ไม่ได้ระบุรายละเอียดของผู้ควบคุม ผู้ดำเนินการ ผู้ที่ได้รับโอน
4. ไม่ได้ระบุรายละเอียดของผู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล
5. ไม่ได้ระบุรายละเอียดของมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการรักษาความปลอดภัย
6. ไม่ได้ระบุรายละเอียดของสิทธิ์ของบุคคลที่ได้รับผลกระทบ
7. ไม่ได้ระบุรายละเอียดของกระบวนการฟ้องร้อง
8. ไม่ได้ระบุรายละเอียดของมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการรักษาความปลอดภัย
9. ไม่ได้ระบุรายละเอียดของสิทธิ์ของบุคคลที่ได้รับผลกระทบ
10. ไม่ได้ระบุรายละเอียดของกระบวนการฟ้องร้อง

ประเด็นที่สอง เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า การที่ปลดกระ妒ง วิทยาศาสตร์ฯ ได้มีค่าสั่ง ที่ ๒๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อหา müล การกระทำผิดทางวินัยนั้นเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ประเด็นนี้จึงไม่จำต้องวินิจฉัย

(คุณพรทิพย์ ชาล)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาฯ

ພຸດທະນາຄມ ២៥៥០

“ມາຈກ ດັດ” ແລ້ວ

גלא

เมื่อมีการกล่าวหาโดยปราภคตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าซาราชการหล่อเรื่อง สามัญ ผู้ใดกระทำการพิเคราะห์โดยซึ่งไม่มีพิพากษาหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชาเริ่มดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาไว้หรือไม่ ถ้าเห็นว่าการมีไม่มูลที่ควรกล่าวหาไว้กระทำการพิเคราะห์ จึงจะยกเว้นได้ ถ้าเห็นว่าการมีมูลที่ควรกล่าวหาไว้กระทำการพิเคราะห์ ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

۱۸۱

۱۸۶

มาตรา ๑๐๒ การดำเนินการทางวิชัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำการใดก็ตามนี้ ให้สอบสวนเพื่อให้ได้ความจริงและยติธรรมโดยไม่ชักช้า

การดำเนินการตามวาระหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำการผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงให้ดำเนินการตามวิธีการที่ผู้บังคับบัญชาเห็นสมควร ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำการผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการชี้นำทำการสอบสวน และในการสอบสวนนี้ต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน ข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ ห้ามนี้เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจและน้าสืบแก้ข้อกล่าวหา เมื่อดำเนินการแล้วถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการผิดวินัยให้ดำเนินการตาม มาตรา ๑๐๓ หรือมาตรา ๑๐๘ แล้วแต่กรณี ถ้ายังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้

גראן

๑๘๖